

Flerpartimotion

Motion till riksdagen: 2014/15:2839

av Tomas Tobé m.fl. (M, FP, C, KD)

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning

Förslag till riksdagsbeslut

1. Riksdagen anvisar anslagen för 2015 inom utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning enligt förslaget i tabell 1 i motionen.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Skolinspektionens tillsyn av förskolan och att den nuvarande tillsynen ska kompletteras med regelmässiga stickprov genom besök på ett antal förskolor i varje kommun.
3. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skolinspektionen bör genomföra en särskild treårig kvalitetsgranskning. Barngruppernas storlek ska särskilt analyseras.
4. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att minska storleken på barngrupperna på fritis och på förskolan.
5. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förskollärarytbildningen.
6. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Förskolelyftet.
7. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att genomföra ett förskolechefslyft.
8. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att indexera inkomsttaket för maxtaxan.
9. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler utbildade lärare.
10. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler karriärtjänster i skolan, särskilt i utanförskapsområden.

11. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler speciallärare.
12. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om mindre klasser i lågstadiet.
13. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett fortsatt mattelyft.
14. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ett fortsatt läslyft.
15. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en tioårig grundskola samt att regeringen ska återkomma med förslag på åtgärder senast i augusti 2015.
16. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om matematiklektioner i högstadiet.
17. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om undervisningstiden i ämnet idrott och hälsa i grundskolan.
18. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att slå fast ett nytt kunskapsmål i att läsa och förstå enklare texter och införa ett obligatoriskt bedömningsstöd i att läsa, skriva och räkna redan under det första skolåret.
19. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa betyg från årskurs 4 samt att regeringen ska återkomma med förslag på åtgärder senast augusti 2015.
20. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att utöka undervisningstiden i svenska för nyanlända elever och andra elever med liknande behov.
21. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att säkerställa att nyanlända elevers kunskaper bedöms skyndsamt och att de snabbt får en placering i lämplig årskurs och undervisningsgrupp.
22. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förtydliga regelverket kring förberedelseklasser och öka möjligheterna för nyanlända att under en period få fokusera mer på ämnet svenska.
23. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om obligatorisk läxhjälp.
24. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om sommarskola.
25. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att förlänga skolplikten med ett år för elever i nuvarande årskurs 9 som inte når

gymnasiebehörighet samt att regeringen ska återkomma med förslag på åtgärder senast i augusti 2015.

26. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att behålla det fria skolvalet.
27. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att de som bedriver utbildningsverksamhet ska ta ett långsiktigt ägaransvar.
28. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att Skolinspektionen ska pröva den fristående huvudmannens lämplighet inför etablering eller vid ägarbyte.
29. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att insynen i fristående och kommunala skolors ekonomi ska öka samt att öppenheten ska öka genom att införa meddelarskydd för anställda i fristående skolor. Offentlighetsprincipen ska också gälla. Det ska ske på ett sätt som inte i onödan ökar den administrativa bördan för skolorna och huvudmännen.
30. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska finnas lättillgänglig och relevant information om alla skolor och om vilka fristående och kommunala utbildningar som erbjuds i kommunen, så att det blir lättare för föräldrar och elever att välja skola.
31. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om ordningsomdöme.
32. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att stärka elevhälsan.
33. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om förskole- och lärarutbildningarna samt speciallärarutbildningen.
34. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att skapa fler vägar in i läraryrket för dem som redan har ämneskunskaper.
35. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler förstelärare.
36. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fördubblat lönetillägg för förstelärartjänster i utanförskapsområden.
37. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa digitaliserade nationella prov och centraliserad rättning i den utsträckning som är lämplig och möjlig för att frigöra mer tid för undervisning och för att öka likvärdigheten i rättningen.
38. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att ta bort obligatoriska individuella utvecklingsplaner i årskurs 4 och 5 när betyg i dessa årskurser införs för att minska lärarnas administrativa börda.

39. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att samtliga riksdagspartier bör delta i de samtal om en nationell samling för läraryrket som regeringen avser att inleda med olika berörda aktörer om vad som gemensamt, på såväl nationell som lokal nivå, kan göras för att stärka och öka attraktiviteten för läraryrket.
40. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att öka attraktiviteten i teknik- och vårdprogrammen genom tydligare yrkesutgångar: gymnasieingenjör respektive undersköterska.
41. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att det ska vara en rättighet och inte en skyldighet för elever på gymnasiets yrkesprogram att läsa in högskolebehörighet.
42. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om fler platser för bl.a. lärare, specialistsjuksköterskor och barnmorskor och om att vidareutbilda förskollärare till att bli behöriga också för lågstadiet.
43. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om samgåendeprocessen mellan Uppsala universitet och den tidigare Högskolan på Gotland.
44. Riksdagen beslutar att 1 kap. 6 § skollagen (2010:800) ska ges följande lydelse med ikraftträdande den 1 april 2015: ”Utbildningen vid en skolenhet eller förskoleenhet med offentlig huvudman ska vara icke-konfessionell. Trots första stycket får det i annan utbildning än undervisning förekomma enstaka konfessionella inslag som syftar till att överföra och utveckla traditioner som är en del av samhällets kulturarv. Deltagandet i sådana delar av utbildningen som innehåller konfessionella inslag ska vara frivilligt.”
45. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om det statliga stödet till de tre svenska Medelhavsinstituterna i Rom, Aten och Istanbul.
46. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om Svenska studenthemmet i Paris, samt Svenska institutet för informationsinsatser i utlandet och svenskundervisning i utlandet.

Anslagsanvisning

Tabell 1. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (tusental kronor).

Tusental kronor

Ramanslag	Regeringens förslag	Avvikelse från regeringen (A)
1:1 Statens skolverk	472 352	+67 405
1:2 Statens skolinspektion	383 665	+27 400
1:3 Specialpedagogiska skolmyndigheten	692 932	+250
1:4 Sameskolstyrelsen	33 984	+100
1:5 Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	4 393 285	-662 330
1:6 Särskilda insatser inom skolområdet	468 358	
1:7 Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	4 103 500	-49 000
1:8 Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.	181 409	
1:9 Bidrag till svensk undervisning i utlandet	92 412	
1:10 Fortbildning av lärare och förskolepersonal	482 226	-127 000
1:11 Bidrag till vissa studier	19 525	
1:12 Myndigheten för yrkeshögskolan	102 257	
1:14 Statligt stöd till vuxenutbildning	2 876 654	-481 150
1:15 Särskilt utbildningsstöd	154 910	
1:16 Fler anställda i lågstadiet	1 108 000	-1 108 000
1:17 Skolforskningsinstitutet	30 000	-30 000
2:1 Universitetskanslersämbetet	136 297	
2:2 Universitets- och högskolerådet	114 889	+8 000
2:3 Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 527 870	+30 772
2:4 Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 983 169	+953
2:5 Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 843 306	+5 077
2:6 Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	2 040 269	+2 650
2:7 Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 877 171	+27 797
2:8 Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 462 769	-7 483
2:9 Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 563 553	+36 500
2:10 Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 530 909	-108
2:11 Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 233 503	+16 528
2:12 Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 042 268	+4 841
2:13 Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 361 677	+20 294
2:14 Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	805 915	+394
2:15 Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	639 133	+3 208
2:16 Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 470 252	-12 385
2:17 Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	1 051 529	+3 023
2:18 Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	1 380 190	+7 363
2:19 Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	616 592	+6 895
2:20 Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	355 251	-1 425

2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	581 512	+15 764
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	202 405	+2 211
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	980 054	+13 013
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	285 922	-127
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	696 534	+12 410
2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	224 570	-3 317
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	511 131	+7 356
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	208 650	-1 626
2:29	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	258 648	+250
2:30	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	86 165	-1 213
2:31	Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	811 708	+15 285
2:32	Malmö högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	110 870	+9 068
2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	563 812	+11 229
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	84 561	+4 356
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	191 622	
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	48 091	
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	89 178	+396
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	26 054	+63
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	437 059	+6 045
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	57 626	+1 834
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	387 117	+8 269
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	55 972	-408
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	411 850	+7 941
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	85 239	-1 374
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	358 336	+7 941
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	56 601	-816
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	345 318	+7 265
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	47 412	-409
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	303 826	+125

2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	41 540	-369
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	331 231	+4 016
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	41 080	+926
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	152 966	
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	8 259	
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	60 852	
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	4 944	
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	122 384	
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå	8 352	
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	370 215	+12 785
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	52 911	-3 360
2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	23 731	
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	9 295	
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	2 918 272	+11 618
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	890 511	-316 497
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	800 380	-120 300
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning	2 397 080	
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	5 622 028	-5 000
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer	280 061	
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning	134 403	
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet	349 950	
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning	26 780	
3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer	551 309	
3:7	Institutet för rymdfysik	51 410	
3:8	Kungl. biblioteket	347 962	
3:9	Polarforskningssekreteriatet	38 765	
3:10	Sunet	43 742	
3:11	Centrala etikprövningsnämnden	9 234	
3:12	Regionala etikprövningsnämnder	40 569	
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål	152 572	
4:1	Internationella program	81 589	
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM	30 886	
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet	9 181	
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning	8 338	
	<i>Nya anslag</i>		
1:18	Lågstadielyftet		+1 987 000
	Summa	64 152 606	-517 081

Tabell 2. Moderaternas, Centerpartiets, Folkpartiet liberalernas och Kristdemokraternas förslag till anslag för 2015 till 2018 uttryckt som differens gentemot regeringens förslag (miljoner kronor).

Utgiftsområde 16 Utbildning och universitetsforskning		2015	2016	2017	2018
1:1	Statens skolverk	+67,4	+38,8	+29,8	+26,8
1:2	Statens skolinspektion	+27,4	+27,4	+27,4	+12,4
1:3	Specialpedagogiska skolmyndigheten	+0,3	+0,3	+0,3	+0,3
1:4	Sameskolstyrelsen	+0,1	+0,1	+0,1	+0,1
1:5	Utveckling av skolväsendet och annan pedagogisk verksamhet	-662,3	-857,6	-618,6	-531,6
1:6	Särskilda insatser inom skolområdet				
1:7	Maxtaxa i förskola, fritidshem och annan pedagogisk verksamhet, m.m.	-49,0	-49,0	-80,0	-80,0
1:8	Bidrag till viss verksamhet inom skolväsendet, m.m.				
1:9	Bidrag till svensk undervisning i utlandet				
1:10	Fortbildning av lärare och förskolepersonal	-127,0	-100,0	-66,0	-110,0
1:11	Bidrag till vissa studier				
1:12	Myndigheten för yrkeshögskolan				
1:14	Statligt stöd till vuxenutbildning	-481,2	-710,0	-773,6	-851,2
1:15	Särskilt utbildningsstöd				
1:16	Fler anställda i lågstadiet	-1 108,0	-2 000,0	-2 000,0	-2 000,0
1:17	Skolforskningsinstitutet	-30,0	-40,0	-40,0	-40,0
2:1	Universitetskanslersämbetet				
2:2	Universitets- och högskolerådet	+8,0	+6,0	+6,0	
2:3	Uppsala universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+30,8	+44,0	+60,6	+76,6
2:4	Uppsala universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	+1,0	+1,0	+1,0	+1,0
2:5	Lunds universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+5,1	+11,7	+15,9	+17,0
2:6	Lunds universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	+2,7	+2,7	+2,7	+2,7
2:7	Göteborgs universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+27,8	+50,9	+66,8	+72,7
2:8	Göteborgs universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-7,5	-7,5	-7,5	-7,5
2:9	Stockholms universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+36,5	+63,8	+84,4	+92,0
2:10	Stockholms universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
2:11	Umeå universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+16,5	+30,5	+39,5	+42,6
2:12	Umeå universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	+4,8	+4,8	+4,8	+4,8
2:13	Linköpings universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+20,3	+37,0	+48,3	+52,1
2:14	Linköpings universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	+0,4	+0,4	+0,4	+0,4
2:15	Karolinska institutet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+3,2	+10,3	+13,5	+13,5
2:16	Karolinska institutet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-12,4	-12,4	-12,4	-12,4
2:17	Kungl. Tekniska högskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+3,0	+5,8	+8,3	+32,5
2:18	Kungl. Tekniska högskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	+7,4	+12,4	+11,4	+9,9
2:19	Luleå tekniska universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+6,9	+12,4	+17,2	+18,5
2:20	Luleå tekniska universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
2:21	Karlstads universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+15,8	+27,7	+36,4	+38,0
2:22	Karlstads universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	+2,2	+2,2	+2,2	+2,2
2:23	Linnéuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+13,0	+23,5	+31,0	+33,2
2:24	Linnéuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-0,1	-0,1	-0,1	-0,1
2:25	Örebro universitet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+12,4	+22,2	+29,3	+31,7

2:26	Örebro universitet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-3,3	-3,3	-3,3	-3,3
2:27	Mittuniversitetet: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+7,4	+13,4	+18,6	+19,5
2:28	Mittuniversitetet: Forskning och utbildning på forskarnivå	-1,6	-1,6	-1,6	-1,6
2:29	Blekinge tekniska högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+0,2	+0,8	+1,0	+1,0
2:30	Blekinge tekniska högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	-1,2	-1,2	-1,2	-1,2
2:31	Malmö högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+15,3	+26,8	+35,5	+38,5
2:32	Malmö högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	+9,1	+9,1	+9,1	+9,1
2:33	Mälardalens högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+11,2	+19,5	+26,3	+27,6
2:34	Mälardalens högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	+4,4	+4,4	+4,4	+4,4
2:35	Stockholms konstnärliga högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå				
2:36	Stockholms konstnärliga högskola: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå				
2:37	Gymnastik- och idrottshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+0,4	+0,8	+1,2	+1,6
2:38	Gymnastik- och idrottshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå	+0,1	+0,1	+0,1	+0,1
2:39	Högskolan i Borås: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+6,0	+10,4	+14,5	+15,5
2:40	Högskolan i Borås: Forskning och utbildning på forskarnivå	+1,8	+1,8	+1,8	+1,8
2:41	Högskolan Dalarna: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+8,3	+14,1	+19,7	+21,5
2:42	Högskolan Dalarna: Forskning och utbildning på forskarnivå	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
2:43	Högskolan i Gävle: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+7,9	+13,6	+18,9	+19,7
2:44	Högskolan i Gävle: Forskning och utbildning på forskarnivå	-1,4	-1,4	-1,4	-1,4
2:45	Högskolan i Halmstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+7,9	+13,6	+18,9	+19,8
2:46	Högskolan i Halmstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	-0,8	-0,8	-0,8	-0,8
2:47	Högskolan Kristianstad: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+7,3	+12,7	+16,4	+17,4
2:48	Högskolan Kristianstad: Forskning och utbildning på forskarnivå	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
2:49	Högskolan i Skövde: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+0,1	+0,4	+0,5	+0,5
2:50	Högskolan i Skövde: Forskning och utbildning på forskarnivå	-0,4	-0,4	-0,4	-0,4
2:51	Högskolan Väst: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+4,0	+6,9	+9,6	+10,1
2:52	Högskolan Väst: Forskning och utbildning på forskarnivå	+0,9	+0,9	+0,9	+0,9
2:53	Konstfack: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå				
2:54	Konstfack: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå			+0,0	
2:55	Kungl. Konsthögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			+0,0	+0,0
2:56	Kungl. Konsthögskolan: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå				+0,0
2:57	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå				-0,0
2:58	Kungl. Musikhögskolan i Stockholm: Konstnärlig forskning och utbildning på forskarnivå			+0,0	
2:59	Södertörns högskola: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå	+12,8	+21,3	+29,8	+31,3
2:60	Södertörns högskola: Forskning och utbildning på forskarnivå	-3,4	-3,4	-3,4	-3,4

2:61	Försvarshögskolan: Utbildning på grundnivå och avancerad nivå			+0,0	+0,0
2:62	Försvarshögskolan: Forskning och utbildning på forskarnivå				-0,0
2:63	Enskilda utbildningsanordnare på högskoleområdet	+11,6	+23,1	+32,0	+35,2
2:64	Särskilda utgifter inom universitet och högskolor	-316,5	-236,5	-262,8	-288,0
2:65	Särskilda medel till universitet och högskolor	-120,3	-250,7	-250,7	-250,7
2:66	Ersättningar för klinisk utbildning och forskning				
3:1	Vetenskapsrådet: Forskning och forskningsinformation	-5,0	+40,0	+55,0	
3:2	Vetenskapsrådet: Avgifter till internationella organisationer				
3:3	Vetenskapsrådet: Förvaltning				
3:4	Rymdforskning och rymdverksamhet				
3:5	Rymdstyrelsen: Förvaltning				
3:6	Rymdstyrelsen: Avgifter till internationella organisationer				
3:7	Institutet för rymdfysik				
3:8	Kungl. biblioteket				
3:9	Polarforskningssekreteriatet				
3:10	Sunet				
3:11	Centrala etikprövningsnämnden				
3:12	Regionala etikprövningsnämnder				
3:13	Särskilda utgifter för forskningsändamål		+12,0	+22,0	+20,0
4:1	Internationella program				
4:2	Avgift till Unesco och ICCROM				
4:3	Kostnader för Svenska Unescorådet				
4:4	Utvecklingsarbete inom områdena utbildning och forskning				
<i>Nya anslag</i>					
1:18	Lågstadielyftet	+1 987,0	+1 974,0	+1 974,0	+1 974,0
	Summa	-517,1	-1 622,9	-1 278,6	-1 335,5

Utbildning bygger Sverige starkt

Utbildningen i Sverige ska hålla hög kvalitet och vara tillgänglig för alla. För elevernas skull men också för jobben, välfärden och sammanhållningen. Föräldrarna ska veta att när barnen kommer hem från skolan har de lärt sig något nytt i en trygg miljö. Alla elever ska mötas av höga förväntningar och ges det stöd och den stimulans som var och en behöver för att nå kunskapsmålen och växa utifrån sina egna förutsättningar. Skolan ska också ge bildning och lära för livet – inte bara arbetslivet. Oavsett bakgrund eller var du går i skolan. Så ges alla barn en bra start i livet. Alliansen vill fortsätta arbetet för mer kunskap i skolan. Målet är att Sverige inom tio år ska ligga på topp-tio i PISA-mätningarna.

Satsningarna i regeringens budgetproposition på skolans område överensstämmer i stort med Alliansens politik. Det finns därmed en bred enighet i riksdagen kring att göra ekonomiska satsningar på skolan. Det finns dock förslag i budgeten som signalerar en ny riktning som bryter mot Alliansens fokus på kunskap i skolan.

Regeringen öppnar till exempel upp för att minska antalet nationella prov genom att göra dem frivilliga. De nationella proven är en viktig kontrollstation, i huvudsak för att säkerställa att alla elever når kunskapsmålen i enlighet med läroplanen, men även för att garantera likvärdigheten i utbildningsväsendet. En förändring av riktlinjerna mot frivilliga nationella prov går emot kunskapslinjen i svensk skola.

Regeringen föreslår även att införa obligatoriskt gymnasium och göra högskolebehörighet obligatoriskt även på praktiska utbildningar. Vi tror inte att det går att lagstifta fram motivation och menar att detta skulle riskera att öka utslagningen i den svenska gymnasieskolan. Det är också olyckligt att regeringen avvisar Alliansens förslag om 10-årig grundskola, som bl.a. syftar till att ge även de yngsta eleverna rätt till stöd och stimulans för att lära sig skriva, läsa och räkna. Det är också beklagligt att regeringen inte delar Alliansens vilja att införa betyg från årskurs 4. Det är dock bra att regeringen har anammat Alliansens förslag om att införa ett nytt kunskapsmål under det första skolåret.

Regeringen slår i budgeten fast att man ska hedra friskoleöverenskommelsen, men tillsätter samtidigt en utredning som ska ge kommunerna veto mot nya friskolor. Det är ett tydligt brott mot friskoleöverenskommelsen. Alliansen värnar det fria skolvalet och anser att elever och föräldrar ska ha rätt att välja och att innebörden i friskoleöverenskommelsen fortsatt ska gälla. Vi säger nej till regeringens förslag på kommunalt veto mot nya skolor och vill istället stärka kvalitén i alla skolor.

Regeringen aviserar i budgetpropositionen att man på sikt vill lägga ned de svenska Medelhavsinstituterna. Instituterna spelar en stor och viktig roll för svensk forskning om Medelhavsområdet och har en central roll i svensk humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Alliansen vill att stödet ska vara kvar.

Kvalitet i förskolan och barnsomsorgen

Förskolan ska erbjuda barn en trygg omsorg och är också viktig för att stimulera barns utveckling och lärande. Inte minst för barn i behov av extra stöd är förskolan viktig för att skapa en god grund för att klara skolan. En viktig förutsättning för att förskolan ska klara sitt uppdrag är att barngrupperna, särskilt för de yngsta barnen, har en lämplig storlek och sammansättning. Alliansen vill därför permanent utöka antalet utbildningsplatser på förskollärautbildningen. Personalens kompetens är en annan viktig del för att stärka kvaliteten i förskolan. Under mandatperioden vill Alliansen att

Skolinspektionen ska få ett uppdrag att genomföra en särskild treårig kvalitetsgranskning. Barngruppernas storlek ska särskilt analyseras. Vi vill även förlänga förskolelyftet till och med 2018, med inriktning mot bl.a. naturvetenskap och teknik samt modersmål och flerspråkighet. Alliansen vill också genomföra ett förskolechefslyft 2015-2018 för att utveckla det pedagogiska ledarskapet i förskolan.

Etableringsfrihet och olika former av barnomsorg är viktigt för att kunna tillgodose familjers behov av olika barnomsorgslösningar, såsom familjedaghem.

Alliansregeringen har genom att införa barnomsorgsavgift stimulerat fler former av barnomsorg, Vårdnadsbidraget har samtidigt ökat möjligheten för den som vill ge barnet omsorg i hemmet utöver den tid som föräldraförsäkringen medger.

Alliansregeringen har också avsatt resurser för att stimulera kommunerna att erbjuda omsorg på kvällar, nätter och helger.

Inkomsttaket, som reglerar vilket belopp en avgift maximalt kan uppgå till, har varit oförändrat sedan 2004 och uppgår till 42 000 kronor per hushåll och månad. Trots att allt fler hushåll i dag har inkomster som överstiger detta belopp, har de maximala avgifterna per barn inte ökat sedan 2004. Alliansen föreslår en indexering av inkomsttaket fr.o.m. den 1 juli 2015. Detta kommer att möjliggöra ökade avgiftsintäkter för kommunsektorn. Samtidigt föreslår vi en motsvarande sänkning av det statliga bidraget med samma belopp.

Fritidshem för trygghet, kunskap och sammanhållning

Fritidshem av hög kvalitet kompletterar skolan, kan förbättra elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen och gör det lättare för fler föräldrar att jobba. Genom att skapa en meningsfull fritid med mycket rörelse och sociala aktiviteter kan fritidshemmen bidra till en lugnare och tryggare skolmiljö. I områden där många föräldrar har lägre utbildningsnivå eller lägre ekonomisk standard kan fritidshemmen spela en särskilt viktig roll. Utvecklingen som skett över lång tid mot stora barngrupper i fritidshemmen är bekymmersam. Det pedagogiska uppdraget blir svårare att uppfylla. Så ska det inte vara. Kommunerna behöver se över barngruppernas storlek och de övriga förutsättningar som ges för att fritidshemmen ska klara sitt uppdrag. Vi vill minska storleken på barngrupperna på fritids genom ett prestationsbaserat stöd till de huvudmän som har små barngrupper eller som minskar storleken på stora barngrupper.

Mer kunskap i skolan

Resultaten i den svenska skolan har sjunkit i 20 år. Alliansen tar detta på stort allvar. Alliansregeringen bedrev ett långsiktigt reformarbete för att vända utvecklingen i skolan. En ansvarsfull ekonomisk politik gjorde att vi kunde satsa på skolan. Svenska elever har fått mer undervisningstid, de skickligaste lärarna har fått rejält högre lön, och omfattande satsningar på kompetensutveckling för lärare har genomförts. Tidigare och tydligare kunskapsmål och kunskapsuppföljning, satsningar på lärare och speciallärare, öronmärkta satsningar till skolor med stora utmaningar har varit andra viktiga delar i att lägga grunden för bättre resultat.

Redan under de första åren i skolan läggs grunden för hur eleverna klarar sig igenom grundskolan. Behov av hjälp och stöd behöver upptäckas och mötas tidigt. På så sätt undviker vi att de elever som har svårt att läsa och skriva halkar efter och får växande problem. Genom ett särskilt lågstadielyft vill Alliansen ge eleverna mer tid med skickliga lärare. Det kan t.ex. handla om mindre klasser, ökad lärartäthet och fler speciallärare. Hur detta utformas ska bestämmas utifrån lokala behov. För att möta behovet av fler lärare vill vi satsa på fler utbildade lärare. Vi föreslår även att Mattelyftet och Läslyftet förlängs.

För att alla elever ska kunna få hjälp tidigt och få goda förutsättningar att nå målen bör grundskolan bli tioårig och skolstart ske vid sex års ålder, genom att förskoleklassen görs om till en ny årskurs 1 i grundskolan. Dessutom vill vi förlänga skolplikten med ett år för elever i nuvarande årskurs nio som inte når gymnasiebehörighet.

För att kunna hjälpa elever på rätt sätt måste elevernas kunskapsutveckling följas upp tidigt så att rätt typ av stöd kan ges. Betyg är ett verktyg för att tydligt ange hur elever ligger till och sänder viktiga signaler om stödbehov. Med betyg ökar också skolans fokus på kunskapsresultaten. Vi föreslår att betyg införs från årkurs fyra. Vi vill även slå fast ett nytt kunskapsmål i att läsa och förstå enklare texter och införa ett obligatoriskt bedömningsstöd i att läsa, skriva och räkna redan under det första skolåret.

Svenska elevers kunskaper i matematik har försämrats sedan 1990-talet. Alliansen vill öka undervisningstiden i matematik med en timme i veckan för alla elever i högstadiet från höstterminen 2016. Duktiga lärare kombinerat med utökad undervisningstid gör att fler elever får större möjligheter att klara kunskapskraven i matematik.

Alliansen föreslår att undervisningstiden för ämnet idrott och hälsa i grundskolan utökas från 500 till 600 timmar, det vill säga en ökning med 20 procent. Det innebär att antalet timmar för ämnet blir fler än vad det har varit någon gång sedan grundskolan infördes.

Elever som anlant till Sverige efter skolstarten har särskilda utmaningar i att lära sig svenska samtidigt som de snabbare än övriga elever behöver ta till sig undervisningen för att nå skolans kunskapsmål. Alliansregeringen satsade på mer undervisningstid för dessa elever och Alliansen ser behovet av fortsatta insatser för att stärka möjligheterna att snabbt komma in i det svenska samhället. Vi vill därför säkerställa att nyanlända elevers kunskaper bedöms skyndsamt och att de snabbt får en placering i lämplig årskurs och undervisningsgrupp. Vi föreslår även att regelverket kring förberedelseklasser förtydligas, bland annat för att undvika att eleverna blir kvar för länge i dessa, samt öka möjligheterna för nyanlända att under en period få fokusera mer på ämnet svenska.

Som ett led i att höja resultaten i skolan och för att eleverna ska få större möjligheter till undervisning och inläring behövs mer tid i olika ämnen. För de elever som gått igenom grundskolan utan att uppnå behörighet till gymnasieskolan behövs mer undervisning för att hämta in nödvändiga kunskaper. Några behöver ännu mer tid och stöd för att nå kunskapsmålen. Vi föreslår att det införs obligatorisk läxhjälp, det vill säga en skyldighet för kommuner och fristående huvudmän att erbjuda läxhjälp till alla elever från årkurs 4 till 9, för att alla elever ska få goda förutsättningar att lyckas. Vi vill även införa en skyldighet för huvudmännen att erbjuda sommarskola för elever i årskurs åtta och nio som riskerar att inte nå gymnasiebehörighet.

Rätt att välja skola – skärpt kvalitetskontroll

Friskolereformen är en av de viktiga valfrihetsreformer som ökat möjligheten för den enskilde att påverka. För lärare och rektorer har den inneburit nya möjligheter att förverkliga sina pedagogiska ambitioner och ökat utbudet av arbetsgivare.

Vi slår vakt om alla föräldrars möjlighet att välja skola till sitt barn. Därför vill vi behålla det fria skolvalet. Det ska inte bara vara de som har råd att flytta till ett boende nära den skola man tror är bäst för sitt barn som ska ha denna möjlighet. Det fria skolvalet är mycket uppskattat av elever och föräldrar. Det ger inflytande över det egna barnets skolgång. Barn är olika och har olika behov. Föräldrar måste därför ha möjlighet att välja bort en skola som man inte är nöjd med eller där deras barn kanske inte trivs. I

så hög utsträckning som möjligt ska lika villkor och samma höga krav gälla för alla skolor, oavsett driftsform.

Det finns framgångsrika skolor som trots stora utmaningar lyckas med sitt kunskapsuppdrag. Men det finns också skolor, såväl kommunala som fristående, där eleverna år efter år uppvisar dåliga resultat. Det kan Alliansen inte acceptera. Alliansregeringen förstärkte Skolinspektionens möjligheter att utöva tillsyn och vid missförhållanden utdöma viten och t.o.m. stänga en skola som håller alltför låg kvalitet. Vi vill fortsätta att förstärka Skolinspektionens tillsyn över förskolan, med fokus på kvalitet och måluppfyllelse. Den nuvarande tillsynen ska kompletteras med regelmässiga stickprov genom besök på ett antal förskolor i varje kommun. Framöver finns det dessutom anledning att strama upp regelverket för fristående skolor i syfte att öka långsiktigheten och säkerställa att tillsynen fungerar väl. I enlighet med Friskolekommitténs överenskommelse vill vi att de som bedriver utbildningsverksamhet ska ta ett långsiktigt ägaransvar, att Skolinspektionen ska pröva fristående huvudmäns lämplighet inför etablering eller vid ägarbyte, att insynen i fristående och kommunala skolors ekonomi ska öka samt att öppenheten ska öka genom att införa meddelarskydd för anställda i fristående skolor. Offentlighetsprincipen ska också gälla. Det ska ske på ett sätt som inte i onödan ökar den administrativa bördan för skolorna och huvudmännen. Vi vill dessutom att det ska finnas lättillgänglig och relevant information om alla skolor och om vilka fristående och kommunala utbildningar som erbjuds i kommunen, så att det blir lättare för föräldrar och elever att välja skola.

Trygghet och studiero

Alla elever ska kunna känna sig trygga i skolan och ha arbetsro i klassrummet. Det är viktigt för inläringen, trivseln och möjligheten att få utvecklas med respekt för den person man är. Men mobbning, stök i klassrummet och sen ankomst är fortfarande ett utbredd problem i den svenska skolan, och lärare behöver mer stöd och vägledning i arbetet för studiero. Under mandatperioden vill Alliansen se en förbättrad arbetsmiljö för lärare och elever. I detta arbete har även föräldrarna ett viktigt ansvar att förmedla värden i samverkan med lärarna. En väl fungerande elevhälsa är viktig, inte minst för att motverka psykisk ohälsa. Alliansregeringen tillförde medel i en särskild satsning på elevhälsan för att den ska kunna fortsätta att utvecklas och komma fler till del. Under mandatperioden vill Alliansen att skolor ska kunna ge elever på gymnasiet och högstadiet ett skriftligt ordningsomdöme. Ordningsomdömet ska inte ingå i slutbetyget.

Ett uppvärderat läraryrke och stärkt skolledarskap

Lärarna är nyckeln för att höja kunskapsresultaten. Det är därför oroande att läraryrkets status varit låg under lång tid och att för få söker sig till läraryrket, även om antalet sökande har ökat de senaste åren. Andelen utbildade lärare i skolan ökar, men bristen på behöriga lärare är stor i vissa ämnen. Alliansen vill fortsätta arbetet med att höja statusen på läraryrket och rekrytera fler till lärarutbildningen, särskilt till bristområden. Under mandatperioden vill Alliansen utöka antalet utbildningsplatser på lärarutbildningen samt skapa fler vägar in i läraryrket för dem som redan har ämneskunskaper med hjälp av utbyggda kompletterande utbildningar.

Lärare ska kunna koncentrera sig på undervisningen och vi behöver göra mer för att minska administrationen. Därför föreslår vi att de nationella proven digitaliseras och att centraliserad rättning införs i den utsträckning som är lämplig och möjlig för att frigöra mer tid för undervisning och för att öka likvärdigheten i rättningen. Vi vill även ta bort obligatoriska individuella utvecklingsplaner i årskurs 4 och 5 när betyg i dessa årskurser införs för att minska lärarnas administrativa börda.

Bra lärare ska ha hög lön. För att göra läraryrket mer attraktivt behövs också möjligheter att göra karriär och utvecklas i yrket. Därför har alliansregeringen infört ett särskilt statsbidrag som ger en löneökning på 5 000 respektive 10 000 kronor per månad till särskilt skickliga lärare med en karriärtjänst som förstelärare respektive lektor. Vi vill fortsätta att bygga ut karriärtjänstreformen för att senast 2018 omfatta 22 000 tjänster. Vi vill göra en särskild satsning på karriärtjänster i utanförskapsområden som innebär att lönetillägget fördubblas för förstelärartjänster till 10 000 kronor per månad.

En gymnasieskola för jobben och den högre utbildningen

En ny gymnasieskola med högre krav är på plats. Yrkesprogrammen förbereder ungdomarna bättre för arbetsmarknaden genom mer tid för yrkesämnena.

Lärlingsutbildning, som stärker kopplingen mellan utbildning och arbetsmarknad, har införts som ett permanent alternativ, och flera olika insatser genomförs för att öka omfattningen och kvaliteten i det arbetsplatsförlagda lärandet. Entreprenörskap i utbildningen och satsningar på Yrkehögskolan är andra viktiga insatser som alliansregeringen genomfört.

Gymnasieskolan står för en viktig del av den nationella kompetensförsörjningen. Under mandatperioden vill vi underlätta ungdomars övergång till arbetsmarknaden och stärka

gymnasieskolans bidrag till den nationella kompetensförsörjningen, främst inom områden där det råder brist på utbildad arbetskraft. För att klara arbetsmarknadens kompetensbehov är det viktigt att yrkesprogrammen blir attraktiva för eleverna. Matchningen mellan arbetsmarknadens behov, utbildningsutbudet och elevernas intresse ska fungera väl. Vi vill öka attraktiviteten i teknik- och vårdprogrammen genom tydligare yrkesutgångar, till exempel gymnasieingenjör respektive undersköterska.

Vi menar att gymnasiet även i framtiden ska vara frivilligt och det ska vara en rättighet och inte en skyldighet för elever på gymnasiets yrkesprogram att läsa in högskolebehörighet.

Högre utbildning för kunskap och bildning

Högre utbildning spelar stor roll för bildning och möjligheten att ta del av kunskap och fritt söka ny. Sverige har aldrig haft en så välutbildad befolkning som nu. Andelen ungdomar som går vidare till högre utbildning är hög och en dryg fjärdedel av den vuxna befolkningen har eftergymnasial utbildning. Av dem som lämnar gymnasiet de närmaste åren kommer mer än 60 procent att ha möjlighet att studera i högre utbildning. Alliansregeringen gjorde betydande satsningar för att öka kvaliteten i högskoleutbildningarna. Sänkt statlig inkomstskatt har också gjort det mer lönsamt att utbilda sig.

Alliansregeringen har utökat antalet platser på högskoleutbildningar vars efterfrågan på arbetsmarknaden är stor. Det gäller t.ex. läkarutbildningen, sjuksköterskeutbildningen och ingenjörutbildningarna. Inom vissa yrken kommer det ändå att vara brist på utbildad arbetskraft.

Under mandatperioden vill Alliansen öka antalet platser för bl.a. lärare, specialistsjuksköterskor och barnmorskor och göra en särskild satsning för att vidareutbilda förskollärare till att bli behöriga också för lågstadiet. Totalt innebär detta en ökning med ca 10 000 studenter per år senast från 2018.

Det är också viktigt att högskolans utbildningsutbud möter framtidens behov. En utredning har därför i uppdrag att analysera detta och bedöma om utbudet är väl avvägt i förhållande till kvalitetskrav, studenternas efterfrågan och arbetsmarknadens behov.

Alliansregeringen byggde ut den eftergymnasiala vuxenutbildningen och inrättade Yrkeshögskolan. Att företag kan rekrytera kvalificerad yrkeskompetens är centralt för konkurrenskraft och tillväxt. Alliansregeringen har också stärkt folkbildningen bland annat genom en tydligare möjlighet att bidra i integrationsarbetet.

Alliansen vill behålla det statliga stödet för att stötta samgåendeprocessen mellan Uppsala universitet och den tidigare Högskolan på Gotland.

Övrigt

Alliansen föreslår att det i skollagen tydliggörs att det blir tillåtet för skolorna att ha avslutningar i kyrkan och vilka inslag som kan godtas.

Skolan har ett uppdrag, enligt läroplanerna, att överföra och utveckla samhällets kulturarv. Under flera år har konflikten mellan traditionen och principen om religionsfrihet diskuterats. Bland annat har det ifrågasatts om det är möjligt att fira t.ex. skolavslutningar i kyrkan och, i så fall, vilka inslag som kan godtas.

Eleverna får dock inte känna sig tvingade att delta aktivt i inslag med konfessionell prägel, t.ex. bör de inte uppmanas att aktivt delta i bön, och trosbekännelse bör inte förekomma. Vidare ska eleverna kunna avstå från att delta i hela den aktivitet där det konfessionella inslaget ingår. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2015.

Regeringen aviserar i budgetpropositionen att man på sikt vill lägga ned de svenska Medelhavsinstituterna. Instituterna spelar en stor och viktig roll för svensk forskning om Medelhavsområdet och har en central roll i svensk humanistisk och samhällsvetenskaplig forskning. Alliansen vill att stödet ska vara kvar.